

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA**

**PROVEDBENI PROGRAM
MINISTARSTVA FINANCIJA
za razdoblje 2021.-2024.**

Datum izmjene i dopune: veljača 2022.

SADRŽAJ

PREDGOVOR	3
1. UVOD	5
1.1. Djelokrug	5
1.2. Vizija i misija	6
1.3. Proračunski korisnici i druge pravne osobe u nadležnosti	6
1.4. Organizacijska shema	7
2. OPIS IZAZOVA I RAZVOJNIH POTREBA KOJI ĆE SE ADRESIRATI PROVEDBOM PROGRAMA	8
3. OPIS MJERA	10
3.1. Pregled mjera u nadležnosti užeg dijela Ministarstva financija	10
3.2. Pregled mjera u nadležnosti Porezne uprave, Ministarstva financija.....	19
3.3. Pregled mjera u nadležnosti Carinske uprave, Ministarstva financija.....	21
4. Prilog 1. – Provedbeni program	

PREDGOVOR

Pred vama je dokument koji opisuje mjere koje Ministarstvo financija planira provesti do 2024. godine u cilju realizacije Programa Vlade Republike Hrvatske za razdoblje 2020. – 2024.

Mjere Ministarstva financija u najvećem dijelu usmjerene su na ostvarenje ciljeva koji se odnose na učinkovitu, transparentnu i otpornu državu te gospodarski oporavak i poslovno okruženje.

Domaće gospodarstvo uspješno se prilagodilo uvjetima koje donosi suživot s epidemijom COVID-19, što je vidljivo iz snažnog oporavka gospodarske aktivnosti. Odgovorno i učinkovito upravljanje krizom postavilo je osnove za oporavak gospodarske aktivnosti koji je nadmašio očekivanja. Nakon snažnog pada BDP-a u 2020. godini od **8,1%**, zabilježen je rekordan **veliki rast BDP-a od 10,4%**. U srednjoročnom razdoblju u domaćem gospodarstvu predviđa se **rast BDP-a od 4,4% u 2022., 3,7% u 2023. te 3,1% u 2024. godini**. Ovakva dinamika rasta BDP-a uključuje i znatne pozitivne učinke Nacionalnog plana oporavka i otpornosti.

Prije izbijanja pandemije, fiskalna politika Vlade RH, prije svega u funkciji gospodarskog rasta, bila je usmjerena i na daljnje jačanje fiskalne održivosti koje se ogleda u ostvarenju proračunskih viškova i snažnom smanjenju udjela javnog duga u BDP-u. Uvidjevši kako će pandemija koronavirusa dovesti do značajnih negativnih socijalno-gospodarskih posljedica, Vlada RH je iskoristila stvoreni fiskalni prostor za fiskalnu potporu u svrhu održavanja zaposlenosti i cjelokupne gospodarske aktivnosti.

U narednom razdoblju fiskalna politika podupirat će sposobnost gospodarstva za brz oporavak i tako omogućiti smanjivanje trenutnih fiskalnih neravnoteža. Daljnje pojednostavljenje poreznog sustava, povećanje njegove pravednosti proširivanjem poreznih osnovica i smanjivanjem ukupnog poreznog opterećenja poduzetnika i građana ostat će dugoročan cilj.

Prihodna strana proračuna u narednom razdoblju određena je očekivanim oporavkom gospodarske aktivnosti, uzimajući u obzir fiskalne učinke najavljenih poreznih izmjena u okviru sustava poreza na dobit, poreza na dohodak te poreza na dodanu vrijednost. Nastavak poreznog rasterećenja gospodarstva otvorit će prostor za veća ulaganja, povećanje proizvodnih kapaciteta i stvaranje potencijala za brži rast produktivnosti, te u konačnici i kvalitetniji životni standard stanovništva.

Značajan učinak na prihode proračuna imat će i povlačenje sredstava iz EU fondova (Višegodišnji finansijski okvir 2014.- 2020., Višegodišnji finansijski okviri 2021. – 2027. i EU Nove generacije, prvenstveno iz Mechanizma za oporavak i otpornost), što će uz održive javne financije omogućiti brzi oporavak ekonomije.

Rashodna strana proračuna usmjerena je na provođenje aktivnosti u svrhu oporavka i jačanja konkurentnosti i otpornosti gospodarstva, uz osiguravanje primjerene zaštite svih slojeva stanovništva.

Ministarstvo financija će u suradnji s ostalim tijelima državne uprave nastaviti s detaljnim preispitivanjem svake rashodovne stavke s ciljem povećanja učinkovitosti proračunske potrošnje.

Opisani smjer fiskalnih kretanja kako na prihodnoj tako i na rashodnoj strani proračuna rezultirat će **manjkom** općeg proračuna prema metodologiji ESA 2010 u iznosu od **2,6% BDP-a** u 2022. godini. U 2023. godini ponovno se predviđa **manjak od 2,4% BDP-a**, dok će **manjak** u 2024. iznositi **1,9% BDP-a**.

Odgovornom politikom fiskalne konsolidacije uz stvaranje stabilnog makroekonomskog okruženja za poticanje održivog gospodarskog rasta ostvarit će se smanjenje udjela javnog duga u BDP-u, te će RH u promatranom razdoblju ispuniti fiskalne kriterije konvergencije čime se stvaraju preduvjeti za ulazak u europodručje.

U srpnju 2020. Republika Hrvatska je ušla u Europski tečajni mehanizam II te će Vlada Republike Hrvatske nastaviti s provođenjem mjera na reformskim područjima za konačni ulazak Hrvatske u europodručje. Pristupanjem europodručju povećat će se vjerodostojnost ukupne ekonomske politike, osigurat će se dostupnost novih izvora financiranja i likvidnosti, a otklonit će se i rizik od promijene tečaja kao važan rizik za gospodarstvo i stanovništvo.

Ministarstvo financija nastavlja raditi na modernom, fleksibilnom i inovativnom pristupu upravljanja javnim financijama, pri tome posebno vodeći računa o transparentnosti i fiskalnoj disciplini.

POTPREDSJEDNIK VLADE REPUBLIKE HRVATSKE
I MINISTAR FINANCIJA

Klasa: 400-02/20-01/80
Urbroj: 513-05-04-22-15

1. UVOD

1.1. Djelokrug

Ministarstvo financija obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na: analize i prognoze makroekonomskih kretanja koje su temelj za utvrđivanje ekonomske i fiskalne politike i izradu konsolidiranog proračuna države; izradu osnova za financiranje javnih potreba i nacrt državnog proračuna i izvanproračunskih korisnika te lokalnih proračuna; konsolidaciju proračuna, izradu prijedloga sustava financiranja javnih potreba i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave; izvršavanje državnog proračuna; planiranje likvidnosti državnog proračuna; upravljanje finansijskim tijekovima; proračunski nadzor; razvoj sustava proračunskog računovodstva i finansijskog izvještavanja, vođenje glavne knjige državne riznice i sastavljanje konsolidiranih finansijskih izvještaja proračuna države i proračuna Republike Hrvatske; upravljanje proračunskim ulaganjima, izradu izvješća o kratkoročnim finansijskim potrebama, praćenje bilance prihoda, rashoda i gotovinskih sredstava; registriranje neposrednih i uvjetnih obveza po javnom dugu, ugovaranje kreditnih zaduženja i provođenje postupka izdavanja vrijednosnih papira na domaćem i inozemnom tržištu sukladno utvrđenom računu financiranja državnog proračuna, upravljanje portfeljem javnog duga; isplatu naknade u novcu i obveznicama za oduzetu imovinu; prodaju i otkup nacionaliziranih i konfisciranih stanova; pripremu nacrta zakonskih i drugih propisa te osnove za vođenje pregovora iz područja finansijskih odnosa s inozemstvom, što proizlazi iz multilateralne i bilateralne te kreditne suradnje s međunarodnim i regionalnim finansijskim institucijama, inozemnim vladama i poslovnim bankama; operativne poslove u vezi s članstvom Republike Hrvatske u međunarodnim finansijskim organizacijama; prikupljanje i obradu podataka o štetama nastalim zbog djelovanja elementarnih nepogoda; vođenje registra koncesija; razvoj, unapređenje i koordinaciju sustava politike koncesija; nadzor nad provedbom Zakona o koncesijama i drugih propisa kojima se uređuje sustav koncesija; sudjelovanje u procedurama i analiziranje prijedloga različitih koncesijskih modela i modela javno-privatnog partnerstva, davanje prijedloga i mišljenja na prijedloge ugovora o javno-privatnom partnerstvu s osnove proračunskih rizika, ocjene projekata i procjenu rizika u području javno-privatnog partnerstva iz djelokruga Ministarstva i u skladu s procedurama izrade i realizacije projekta javno-privatnog partnerstva; analizu poslovanja društava od posebnoga državnog interesa; izradu analiza u postupcima restrukturiranja poduzeća; praćenje i analizu državnih potpora, unapređenje sustava projiciranja i intenziteta dodjele državnih potpora; izradu analiza i praćenje ekonomskih kretanja iz područja finansijskog sustava; predlaganje i provođenje mjera za unapređenje sustava kreditnih institucija i osiguranja depozita, sustava osiguranja, sustava tržišta kapitala, investicijskih fondova i zaštite ulagatelja, platnih sustava i sustava nadzora finansijskih institucija, nadzor finansijskih institucija sukladno zakonskim ovlastima; izdavanje odobrenja za rad i nadzor ovlaštenih revizora i revizorskih društava; porezni sustav i poreznu politiku, carinski sustav i politiku carinske i izvancarinske zaštite, nadzor i inspekcijske poslove u području poreza, carina, trošarina, doprinosa za financiranje obveznih osiguranja i drugih javnih prihoda, deviznog i vanjskotrgovinskog poslovanja, priređivanja igara na sreću i nagradnih igara; inspekcijske poslove vezane uz otkrivanje međunarodnih poreznih i finansijskih prijevara na štetu proračuna i fondova Europske unije; poduzimanje mjera za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma; izgradnju i održavanje graničnih prijelaza.

Ministarstvo obavlja inspekcijske poslove u području zaštite intelektualnog vlasništva i zabrane i sprječavanja neregistrirane djelatnosti.

Ministarstvo obavlja upravne i stručne poslove koji se odnose na uspostavu i razvoj sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru, na državnoj i lokalnim razinama.

Ministarstvo obavlja poslove finansijskog upravljanja u okviru decentraliziranog sustava provedbe pomoći Europske unije u Republici Hrvatskoj i korištenja europskih sredstava i fondova. Također obavlja poslove koji se odnose na doprinos Republike Hrvatske u proračun EU-a i sudjelovanje u radu tijela EU-a u područjima iz svoje nadležnosti.

Ministarstvo obavlja i poslove tijela nadležnog za koordinaciju praćenja provedbe Nacionalnog plana oporavka i otpornosti.

Ministarstvo sudjeluje s ministarstvom nadležnim za upravljanje državnom imovinom u poslovima upravljanja i raspolaaganja dionicama i poslovnim udjelima trgovačkih društava koji čine državnu imovinu u vlasništvu Republike Hrvatske te u pogledu trgovačkih društava koja se pretežno bave djelatnostima iz područja propisane nadležnosti ovoga Ministarstva.

1.2. Vizija i misija

Vizija Ministarstva financija je stabilan gospodarski rast i razvoj u stabilnom makroekonomskom okruženju.

Ministarstvo financija razvija i provodi vladinu fiskalnu i ekonomsku politiku, učinkovito prikuplja i dodjeljuje proračunska sredstva te na taj način doprinosi društveno-ekonomskom razvoju zemlje i stvaranju društva u kojem svaki građanin ima preduvjete za bolju kvalitetu života.

1.3. Proračunski korisnici i druge pravne osobe u nadležnosti

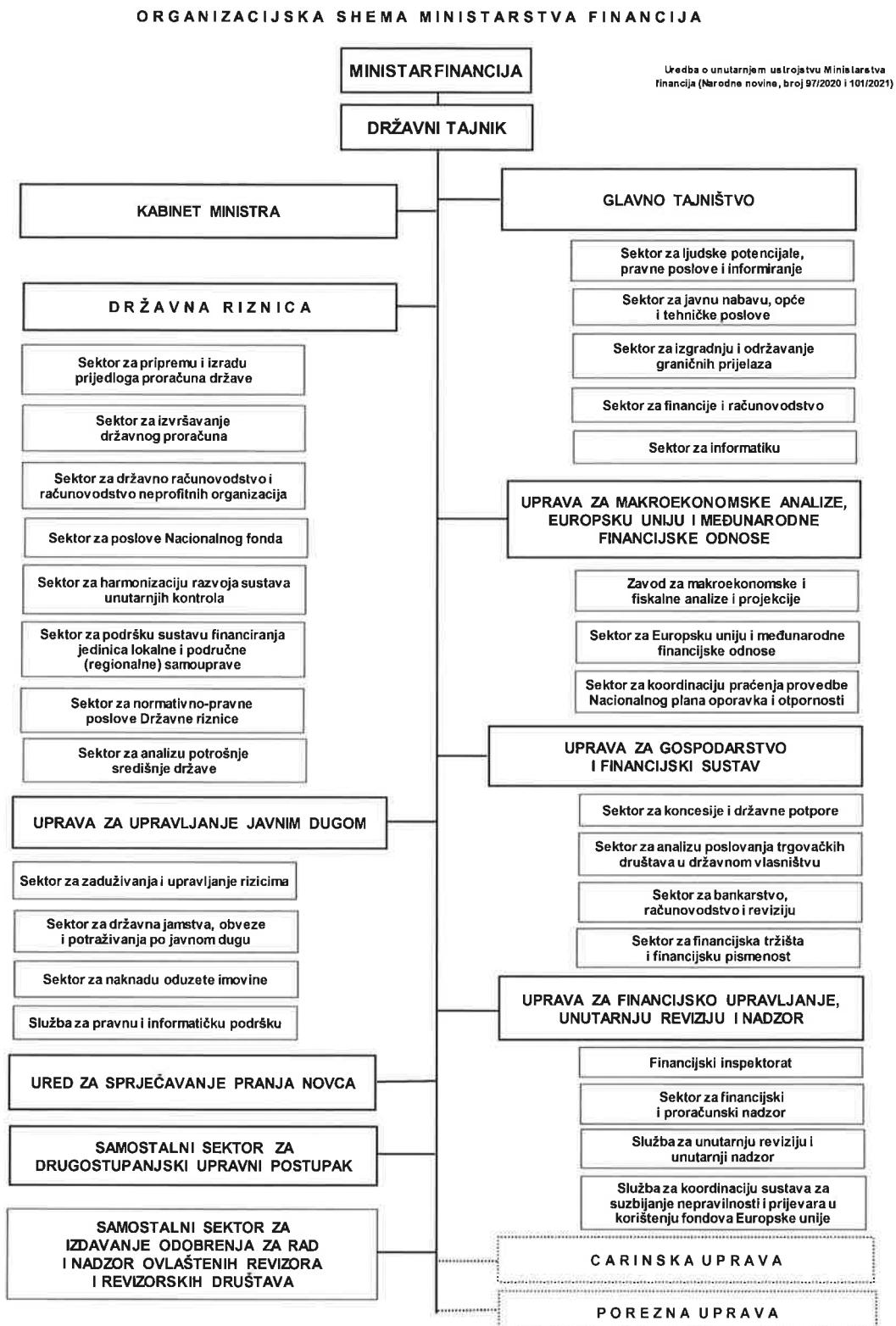
Sastavni dio Ministarstva financija su Porezna i Carinska uprava kao posebne upravne organizacije.

Unutar razdjela organizacijske klasifikacije Ministarstva financija nalazi se Agencija za reviziju sustava provedbe projekata Europske unije i Odbor za standarde finansijskog izvještavanja.

U nadležnosti Ministarstva financija također su i pravne osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska:

- Financijska agencija - FINA
- Hrvatska lutrija d.o.o.
- Agencija za podršku informacijskim sustavima i informacijskim tehnologijama d.o.o. - APIS IT d.o.o.

1.4. Organizacijska shema

2. OPIS IZAZOVA I RAZVOJNIH POTREBA KOJI ĆE SE ADRESIRATI PROVEDBOM PROGRAMA

Jačanje fiskalnog okvira jedan je od osnovnih elemenata unaprjeđenja održivosti javnih financija, koja doprinosi makroekonomskoj stabilnosti te stvara preduvjete za povećanje potencijalne stope rasta, kao i ekonomski oporavak i otpornost. Zakon o proračunu predstavlja jednu od ključnih odrednica fiskalnog okvira u Republici Hrvatskoj. Važeći Zakon o proračunu¹ u najvećem je dijelu ostvario prvobitno postavljene ciljeve poput uspostavljanja fiskalne discipline. Ipak, njegova primjena u praksi ukazala je na potrebu unaprjeđenja institucionalnog okvira koji će, uz osiguranje fiskalne discipline, biti više usmjeren i na osiguranje strateške alokacije sredstava, kontrolu njihovog izvršavanja te učinkovitije pružanje javnih usluga, ali i usklađen s pravnom stečevinom EU vezano uz zahtjeve za proračunske okvire država članica.

Srednjoročne prognoze makroekonomskih i fiskalnih agregata sadržane su u brojnim strateškim dokumentima koje objavljuje Vlada, pri čemu Ministarstvo financija, kao tijelo državne uprave nadležno za izradu prognoza makroekonomskih i proračunskih agregata, aktivno sudjeluje u oblikovanju politika i pripremi takvih dokumenata. Nadalje, opseg i složenost zahtjeva povezanih s makroekonomskim planiranjem uvelike su se povećali članstvom RH u EU iz čega proizlazi potreba za unapređenjem postupka izrade makroekonomskih prognoza, odnosno za razvojem makroekonomskog modela hrvatskog gospodarstva kojim bi se omogućila procjena učinaka šokova i ekonomskih politika Vlade na gospodarstvo. Nadalje, u okviru procesa za ulazak Hrvatske u europodručje, visokokvalitetni nacrti proračunskih planova postaju još relevantniji u kontekstu Fiskalnog ugovora.

Modernizacija i razvoj proračunskih procesa, od planiranja, izvršavanja, računovodstvenog sustava i finansijskog izvještavanja također su jedan od izazova koji predstoje u narednom razdoblju, a detaljnije su opisani u Strategiji unaprjeđenja i modernizacije Državne riznice 2020.-2024. Navedeno će dovesti do unaprjeđenja cjelokupnog sustava upravljanja javnim financijama uz digitalizaciju proračunskih procesa i povećanje transparentnosti i participativnosti.

Jedno od reformskih područja za ulazak u europodručje na kojem je potrebno provesti određene mjere je i jačanja okvira za sprječavanje pranje novca.

Podizanje razine finansijske pismenosti, unaprjeđenje kontrole dodijeljenih državnih potpora, unaprjeđenje izvještavanja o politikama koncesije, te metodologije nadzora i odobravanja projekata po modelu javno-privatnog partnerstva također su mjere navedene u ovom dokumentu.

Porezna uprava je ustrojstvena jedinica Ministarstva financija nadležna i odgovorna za utvrđivanje, nadzor i naplatu poreznih prihoda državnog, ali i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Redoviti priljev novčanih sredstava u proračune, kao i jačanje porezne discipline želi se pojačati kroz učinkovitu, brzu i neposrednu komunikaciju s poreznim obveznicima, djelotvornim upravljanjem ljudskih potencijala te razvojem IT sustava.

Upravo dodatno prilagođavanje i podizanje razine digitalizacije poslovnih procesa u Poreznoj upravi, jačanjem interkonektivnosti i interoperabilnosti aplikativnih sustava koji su razvijeni ili se razvijaju te osvremenjivanjem potrebne opreme, ujednačavanjem poslovnih procesa kao i razvojem operativnih i administrativnih kapaciteta i instituta radi učinkovitog obavljanja poslova iz nadležnosti Porezne uprave bit će izazovi, ali i obveze koje predstoje u ostvarivanju definiranih prioriteta Vlade Republike Hrvatske do 2024. godine.

---

¹ Narodne novine, broj 87/08, 136/12 i 15/15

Carinska uprava nadležna je i odgovorna ustrojstvena jedinica Ministarstva financija za osiguranje učinkovitog funkcioniranja unutarnjeg tržišta Europske unije kojim je uspostavljeno područje bez unutarnjih granica za kretanje robe s aspekta primjene jedinstvenih pravila vezanih za unos, uvoz, provoz, iznos i izvoz robe.

Primjenom ujednačenog i pravilnog jedinstvenog pravnog okvira EU i s njim povezanih nacionalnih odredbi u području carina, trošarina i posebnih propisa osigurava se zaštita finansijskih nacionalnih i EU interesa, olakšanje trgovine, doprinosi se sigurnosti unutarnjeg tržišta i društva te jačanja sigurnosti vanjske granice EU.

Razvojne potrebe Carinske uprave definiraju se istovremenim zahtjevima i utjecajem razvoja globalne trgovine i potreba gospodarstva kao i obvezom uravnoteženja ujednačene primjene carinskih trošarskih i poreznih pravila među državama članicama EU.

Definiranje razvojnih potreba se prvenstveno u okviru svih država članica EU usuglašava kroz strateške razvojne odrednice usmjerene na budućnost funkcioniranja carinskog sustava EU i Carinske unije. Time se integracija europskih carinskih sustava osigurava na način da se ulaze u neprestanu brigu o nadogradnji, funkcionalnosti, učinkovitosti i modernizaciji svih poslovnih sustava iz djelokruga rada carinskih službi na nacionalnoj razini.

Upravo dodatno prilagođavanje i podizanje razine digitalizacije poslovnih procesa u Carinskoj upravi, jačanjem interkonektivnosti i interoperabilnosti aplikativnih sustava koji su razvijeni ili se razvijaju te osvremenjivanjem potrebne opreme, ujednačavanjem poslovnih procesa kao i razvojem operativnih i administrativnih kapaciteta i instituta radi zaštite vanjske granice, olakšanja zakonite trgovine i smanjenja opterećenja legitimnom gospodarstvu, bit će izazovi, ali i obveze koje predstoje u ostvarivanju definiranih prioriteta Vlade Republike Hrvatske do 2024. godine.

3. OPIS MJERA

3.1. Pregled mjera u nadležnosti užeg dijela Ministarstva financija

1. Mjera: Jačanje fiskalnog okvira

Hrvatska postupno ojačava svoj fiskalni okvir te ga usklađuje s europskim. Zakon o proračunu predstavlja jednu od ključnih odrednica fiskalnog okvira u Republici Hrvatskoj. Donošenjem novog Zakona o proračunu, koje se očekuje do kraja 2021. godine, te podzakonskih propisa unaprijedit će se institucionalni okvir koji će, uz osiguranje fiskalne discipline, biti više usmjeren i na osiguranje strateške alokacije sredstava, kontrolu njihovog izvršavanja te učinkovitije pružanje javnih usluga, ali i usklađen s pravnom stečevinom EU vezano uz zahtjeve za proračunske okvire država članica.

Također, razvit će se strukturni makroekonomski model hrvatskog gospodarstva, pogodan za izradu srednjoročnih makroekonomskih prognoza, simulaciju učinaka ekonomskih politika i utjecaja šokova te u konačnici ojačati kapacitete za proračunske prognoze.

2. Mjera: Unaprjeđenje sustava fiskalne odgovornosti i sustava unutarnjih kontrola

Cilj ove mjere je stvaranje preduvjeta za upravljanje cjelovitim sustavom fiskalne odgovornosti i jačanje svijesti čelnika obveznika sastavljanja i predaje Izjave o fiskalnoj odgovornosti o njihovoj ulozi i odgovornosti za zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstva te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u okviru proračunom utvrđenih sredstava.

Uredbom o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila² propisana je obveza svih čelnika obveznika sastavljanja i predaje Izjave o fiskalnoj odgovornosti da za vrijeme mandata u kojem obnašaju dužnost čelnika, prođu jednodnevnu izobrazbu iz područja fiskalne odgovornosti. Ministarstvo financija će na temelju donesene upute i programa izobrazbe provesti jednodnevno stručno usavršavanje ministara, čelnika drugih državnih tijela razine razdjela organizacijske klasifikacije, općinskih načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.

Kako bi se unaprijedio sustav fiskalne odgovornosti, u okviru Europskog socijalnog fonda, Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. prijavljen je projekt „Jačanje sustava fiskalne odgovornosti i sustava unutarnjih kontrola“ kojim će se uspostaviti informacijski sustav za prikupljanje podataka, uspostavu baze prikupljenih podataka, njihovu obradu i izradu izvješća. Razvojem informacijskog sustava osigurat će se alat koji će koristiti Ministarstvu financija, korisnicima proračuna obveznicima predaje Izjave o fiskalnoj odgovornosti te unutarnjim revizorima u javnom sektoru. Navedeno će doprinijeti učinkovitijem prikupljanju, obradi i analizi dostavljenih Izjava, kontinuiranom praćenju provedbe aktivnosti za otklanjanje utvrđenih slabosti i nepravilnosti te efikasnijem provođenju formalnih i suštinskih kontrola dostavljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti. U konačnici mjera će utjecati na poboljšanje sustava upravljanja i unaprjeđenja fiskalne odgovornosti u javnom sektoru.

---

² Narodne novine, broj 95/19

3. Mjera: Poboljšanje kvalitete proračunskog planiranja

Temeljem odredbi Zakona o proračunu namjenski prihodi i primici (pomoći, donacije, prihodi za posebne namjene, prihodi od prodaje ili zamjene imovine u vlasništvu države, naknade s naslova osiguranja i namjenski primici od zaduzivanja) te vlastiti prihodi mogu se izvršavati iznad iznosa utvrđenih u državnom proračunu, a do visine uplaćenih, odnosno prenesenih sredstava.

Također, isti se mogu koristiti prema naknadno utvrđenim aktivnostima ili projektima u proračunu uz prethodnu suglasnost Ministarstva financija.

Ove odredbe omogućuju proračunskim korisnicima fleksibilnost u izvršavanju onih rashoda i izdataka koji se financiraju iz navedenih prihoda i primitaka. Trenutna procedura otvaranja novih proračunskih adresa je dosta zahtjevna i dugotrajna. Kako bi se navedeno ubrzalo i pojednostavilo, Ministarstvo financija će unaprijediti postojeće aplikativno rješenje te ugraditi niz automatskih kontrola kod otvaranja novih proračunskih adresa.

Korisnici državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave temeljem odredbi Zakona o proračunu s investičkim projektima mogu krenuti tek po provedenom stručnom vrednovanju i ocijenjenoj opravdanosti i učinkovitosti projekta. Međutim, trenutno ne postoji specifičan, jedinstven i sveobuhvatan (pod)zakonski akt koji bi uredio stručno vrednovanje i ocjenu opravdanosti te učinkovitosti investičkog projekta.

Kako bi se uspostavio sustav ocjene i odobravanja investičkih projekata koji će unaprijediti proračunsko planiranje kroz osiguranje učinkovite alokacije sredstava za financiranje, u okviru Europskog socijalnog fonda, Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. priavljen je projekt „Uspostava učinkovitog sustava ocjene i odobravanja investičkih projekata koji se financiraju ili sufinanciraju sredstvima državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave“. U okviru projekta izraditi će se pravni okvir koji će definirati format i kriterije za stručno vrednovanje i ocjenu opravdanosti te učinkovitosti investičkog projekta koji se financira iz državnog proračuna ili proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i to ovisno o veličini investičkog projekta na razini cijele države te će se izraditi aplikativno rješenje za podnošenje investičkih projekata na odobrenje i izvješća o provedbi odobrenih investičkih projekata.

4. Mjera: Jačanje kontrolnih mehanizama trošenja sredstava središnjeg proračuna

Prilikom provođenja kontrola nad planiranim i izvršenim proračunskim sredstvima, kontrola je uglavnom bila usmjerena na obavljanje finansijskih kontrola zakonitog i namjenskog korištenja proračunskih sredstava. Međutim, kontrole učinka, kvalitete i djelotvornosti provedbe programa, aktivnosti ili projekata financiranih iz proračuna odnosno finansijskog plana proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna nisu se kontinuirano provodile.

Ministarstvo financija će na temelju iskustava u provedbi ex-post evaluacija učinaka odabranih aktivnosti u sektoru vodnog gospodarstva i zaštite okoliša (koji se trenutno provode u okviru Plana suradnje i potpore za Program potpore strukturnim reformama 2017. - 2020.) propisati metodologiju i procedure za provedbu ex post evaluacije. Metodologija će sadržavati upute o planiranju, izvođenju i načinu izvještavanja o provedenim ex-post evaluacijama, uključujući: kriterije za odabir programa, aktivnosti ili projekata za evaluaciju i načine kako rezultate evaluacije uzeti u obzir kod izrade nacrta proračuna.

Propisana metodologija osigurat će da Ministarstvo financija, druga ministarstva i druga tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije, ali i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na jednoobrazan način provode ex post evaluaciju učinaka odabranih programa, aktivnosti ili projekata radi kontinuiranog unaprjeđenja sustava proračunskog planiranja i bolje kontrole korištenja sredstava iz javnih izvora.

5. Mjera: Unapređenje sustava finansijskog i statističkog izvještavanja

Učinkovito upravljanje u sektoru općeg proračuna ovisi o pravovremenim, pouzdanim i u određeno vrijeme prikupljenim informacijama za potrebe fiskalnih analiza i procjene finansijskog položaja države. Finansijski izvještaji sadrže podatke o finansijskom položaju i uspješnosti ostvarivanja postavljenih finansijskih ciljeva, a pružaju formalni pregled finansijskih aktivnosti obveznika finansijskog izvještavanja na kraju pojedinog poslovnog razdoblja. Obveznici sastavljanja finansijskih izvještaja su državni proračun, proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunski i izvanproračunski korisnici utvrđeni Registrom proračunskih i izvanproračunskih korisnika. Finansijski izvještaji sastavljaju se za tromjesečna, polugodišnja razdoblja i za proračunsку godinu.

Finansijski izvještaji ne predaju se izravno Ministarstvu financija već, u njegovo ime i za račun, Finansijskoj agenciji (dalje u tekstu: FINA) kao instituciji ovlaštenoj za obradu podataka. Finansijski izvještaji prikupljaju se u elektroničkom obliku. Finansijski izvještaji koje obveznici predaju FINA i sadržani su u bazi podataka (MS Access) i u tom se obliku dostavljaju Ministarstvu financija po isteku rokova za predaju za pojedino izvještajno razdoblje. Postojeći sustav potrebno je unaprijediti, za što je nužna izrada nove aplikacije u kojoj se podaci iz finansijskih izvještaja mogu pohranjivati u tehnološki naprednjem formatu, a koji omogućava sigurnu pohranu i kvalitetno pretraživanje te daljnju distribuciju putem koje će Ministarstvo financija imati direktni pristup svim relevantnim podacima.

Kako bi se razvila aplikacija za predaju i pohranu finansijskih izvještaja i direktni dohvati podataka za potrebe planiranja i izvještavanja koja će unaprijediti sustav finansijskog izvještavanja, u okviru Europskog socijalnog fonda, Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. priavljen je projekt „Učinkovitiji sustav finansijskog i statističkog izvještavanja“. Novi informacijski sustav nudit će brz i napredan način postavljanja specifičnih upita i pretraživanja podataka bez dodatnih troškova. Pristup izvještajima u prilagođenom obliku i njihovo pretraživanje bit će moguće i od strane zainteresirane javnosti, odnosno građana. Time se uvelike povećava stupanj transparentnosti javne uprave. Uz navedeno, novi informacijski sustav pružit će preduvjete Ministarstvu financija za kvalitetnije i brže izvještavanje prema trećim stranama i daljnju distribuciju podataka ostalim institucijama u Republici Hrvatskoj kao što su Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka i sl.

6. Mjera: Povećanje transparentnosti proračunskog sustava

Načelo transparentnosti je u Zakonu o proračunu utvrđeno kao jedno od ključnih proračunskih načela, čija primjena, između ostalog, osigurava izravan uvid javnosti i svih zainteresiranih u to kako se i za što koriste proračunska sredstva.

Novim Zakonom o proračunu propisat će se odredba kojom će se proširiti obveza objave proračunskih dokumenata (i to u strojno čitljivom obliku) radi povećanja transparentnosti državnog proračuna i finansijskih planova.

Pravovremenim objavljivanjem proračuna i izmjena i dopuna proračuna, odluka o privremenom financiranju, zakona o izvršavanju državnog proračuna, odluka o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, finansijskih planova i izmjena i dopuna finansijskih planova izvanproračunskih korisnika, polugodišnjih i godišnjih izvještaja o izvršenju proračuna te polugodišnjih i godišnjih izvještaja o izvršenju finansijskih planova izvanproračunskih korisnika na mrežnim stranicama Vlade, Ministarstva financija, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno proračunskih i izvanproračunskih korisnika građanima su dostupne potpune, bitne i točne informacije.

Za ključne proračunske dokumente Ministarstvo financija će i dalje izrađivati jednostavne i građanima razumljive sažetke (vodiče za građane) te ih pravovremeno objavljivati na svojim mrežnim stranicama. Cilj je vodiča na jednostavan način upoznati građane s osnovnim pojmovima iz područja financija, sadržajem proračuna, raspoloživim izvorima financiranja i prijedlogom ključnih programa, projekata i aktivnosti, koji se planiraju financirati iz tih izvora u srednjoročnom razdoblju.

7. Zeleni proračun

Nacionalni proračuni imaju ključnu ulogu u zelenoj tranziciji. Zeleno budžetiranje može se definirati kao proračunski postupak pri kojem su prihodi i rashodi relevantni za zaštitu okoliša jasno identificirani u proračunskim planovima i izvješćima o izvršenju proračuna. Prihodi i rashodi državnog proračuna podliježu određenim pokazateljima uspješnosti koji vrednuju njihov utjecaja na okoliš.

Uzimajući u obzir utjecaj proračunske politike na okoliš, reforma zelenog proračuna pridonosi zelenoj tranziciji jer osigurava ispunjavanje nacionalnih i međunarodnih obveza za klimatske promjene i zaštitu okoliša. Europska komisija potiče na usvajanje zelenih proračunskih alata i promiče razmjenu najboljih praksi. U suradnji s OECD-om, Komisija je pokrenula istraživanje o postojećim i planiranim praksama zelenog proračuna u njihovim državama članicama. Cilj ovog istraživanja je uvid u trenutno stanje i razmjena najboljih praksi između država članica, jer trenutno postoje brojne razlike između zelenih proračunskih politika i njihovog vrednovanja. Iako su sve države članice usvojile politike za rješavanje ekoloških izazova, vrlo je malo sličnosti među tim politikama i njihova je koordinacija loša. Samo nekolicina država članica otvoreno izvještava o javnim prihodima i rashodima relevantnim za politike zaštite okoliša, stoga se nema uvid u stvarno stanje.

Pozivajući se na Europski zeleni dogovor, Komisija namjerava predstaviti prijedlog Referentnog okvira zelenog proračuna za države članice EU (GBRF). Predloženi GBRF pružit će set alata za države članice EU koje su spremne ili započeti provedbu zelenog proračuna ili nadograditi svoju trenutnu praksu.

Komisija će pružiti tehničku potporu vezanu za usvajanje GBRF-a na nacionalnoj razini. Tehnička podrška podrazumijevat će izobrazbu državnih službenika o zelenom budžetiranju, utvrđivanje prihoda i rashoda relevantnih za politike zaštite okoliša i njihovo vrednovanje, kao i procjenu trenutnog nacionalnog okvira zelenog proračuna.

Tehnička potpora o predloženom Okviru zelenog proračuna za EU usmjerena je na službenike Ministarstva financija i Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja. Njime će se poboljšati opća administrativna sposobnost država članica u praksi zelenog proračuna, kao i vrednovanja ekološki prihvatljivih prihoda i rashoda državnog proračuna.

Predviđa se trening kojima će se definirati koncept zelenog proračuna i pružiti pregled postojećih okvira zelenog proračuna i nacionalnih praksi unutar EU-a i drugih razvijenih zemalja. Detaljno će se predstaviti predloženi GBRF EU, kao i obveze koje se od država članica traže. Također, utvrdit će se prihodi i rashodi relevantni za zaštitu okoliša u određenom sektoru, nadovezujući se na nacionalne proračunske klasifikacije, statističke klasifikacije i druge korisne metodologije.

Sudionike će se suočiti s glavnim metodološkim izazovima u utvrđivanju prihoda i rashoda koji pogoduju ili štete okolišu, kao i njihovom vrednovanju u proračunskom procesu.

Cilj Tehničke potpore je pružiti sudionicima treninga:

- znanje o okviru i praksi zelenog proračuna
- metode utvrđivanje prihoda i rashoda relevantnih za zaštitu okoliša
- preporuke za bolje razumijevanje ekoloških ciljeva pri donošenju proračunskih odluka

8. Mjera: Jačanje okvira za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma

U Programu Vlade Republike Hrvatske 2020.-2024. ističe se važnost provođenja mjer u reformskim područjima koje će doprinijeti ostvarenju strateškog cilja ulaska Republike Hrvatske u europodručje te povećanju otpornosti hrvatskog gospodarstva te financijskog sustava.

U srpnju 2020. Republika Hrvatska je ušla u Europski tečajni mehanizam II te je Vlada nastavila provoditi mjeru na reformskim područjima za konačni ulazak Hrvatske u europodručje. Jedno od reformskih područja za ulazak u europodručje na kojem je potrebno provesti određene mjeru je i jačanja okvira za sprječavanje pranja novca. Mjere za jačanje okvira za sprječavanje pranja novca donesene su u Akcijskom planu Republike Hrvatske za sudjelovanje u Europskom tečajnom mehanizmu II (ERM II) tako da će provedba istih doprinijeti provedbi Programa Vlade Republike Hrvatske za 2020.-2024. u kojima se navode obveze Republike Hrvatske u svrhu ulaska u europodručje.

Republika Hrvatska u prevenciji i borbi protiv pranja novca i financiranja terorizma uz sveobuhvatne mjeru koje je već poduzela u skladu s petom direktivom sprječavanja pranja novca - Direktiva (EU) 2018/843, poduzima i dodatne mjeru s ciljem jačanja okvira za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma:

- podizanje razine svijesti o riziku pranja novca i financiranja terorizma kod obveznika provedbe mjeru sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma (banke i dr.) edukacijom svih zaposlenika obveznika (banke i dr.) uključenih u proces sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma koje Ured za sprječavanje pranja novca provodi zajedno s nadzornim tijelima (Hrvatska narodna banka, Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga, Finansijski inspektorat i Porezna uprava) te održavanjem Godišnje konferencije o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, cilj koji je upoznavanje banaka i drugih obveznika s preventivnim mjerama propisanim Zakonom o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma te tipologijama i trendovima pranja novca i financiranja terorizma.
- unapređenje postojećeg institucionalnog okvira za prevenciju i borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma nastavkom rada Međuinstitucionalne radne podskupine za superviziju te održavanjem redovitih radnih sastanaka Ureda za sprječavanje pranja novca i nadzornih tijela u području nadzora i praćenja obveznika provedbe mjeru pranja novca i financiranja terorizma (banke i dr.) na temelju ažuriranih potpisanih sporazuma o suradnji

- provedba novog Akcijskog plana koji sadrži 13 mjera za smanjenje identificiranih rizika od pranja novca i financiranja terorizma na temelju ažurirane Nacionalne procjene rizike od pranja novca i financiranja terorizma u Republici Hrvatske, a koje je u lipnju 2020. donijela Vlada Republike Hrvatske.

9. Mjera: Funkcioniranje Registra državnih potpora i potpora male vrijednosti

Registar državnih potpora i potpora male vrijednosti (dalje u tekstu: Registrar potpora) jedinstvena je elektronička baza podataka u kojoj se prikupljaju podaci o svim prijavljenim programima i pojedinačnim potporama te dodijeljenim državnim potporama i potporama male vrijednosti na području Republike Hrvatske. Navedene podatke u Registrar potpora unose sva tijela državne vlasti u Republici Hrvatskoj kako na središnjoj tako i na lokalnoj razini. Temeljem podataka iz Registrara potpora, Ministarstvo financija izrađuje godišnja izvješća o državnim potporama i izrađuje razne analize, a sam Registrar potpora omogućuje i bolju kontrolu dodijeljenih državnih potpora te potpora male vrijednosti.

10. Mjera: Funkcioniranje Registra šteta od prirodnih nepogoda

Registar šteta od prirodnih nepogoda je jedinstvena elektronička baza podataka u kojoj se prikupljaju podaci o nastalim štetama uslijed prirodnih nepogoda na području Republike Hrvatske, a koriste ga tijela državne uprave u svrhu procjene rizika od prirodnih nepogoda te potrebnih analiza za eventualna preventivna djelovanja s ciljem smanjenja šteta nastalih kao posljedica prirodnih nepogoda.

11. Mjera: Unaprjeđenje sustava evidencije i analize učinkovitosti izvještavanja o politici koncesija

Svrha ove mjere je unaprjeđenje (u kvalitativnom i kvantitativnom smislu) izvještavanja o svim aktivnostima politike koncesija koju provodi Ministarstvo financija. Ministarstvo financija kao nositelj politike koncesija u suradnji s ostalim sudionicima sustava kontinuirano gradi stabilan i učinkovit sustav koncesija. U tom smislu Ministarstvo financija dostavlja Vladi Republike Hrvatske jedanput godišnje, za prethodnu godinu, izvješće o provedenoj politici koncesija.

Politika koncesija predstavlja sve mjere i aktivnosti usmjerenе uspostavi i održanju učinkovitog sustava davanja koncesija, a osobito nadzor nad provedbom ugovora o koncesijama, vođenje registra koncesija, sudjelovanje predstavnika Ministarstva financija u postupcima davanja koncesija, praćenje provedbe ugovora o koncesijama s obilježjima javno-privatnog partnerstva, edukaciju, te praćenje međunarodne prakse iz područja koncesija.

Registar koncesija je glavna poveznica u sustavu koncesija između davaljatelja koncesija, koncesionara i Ministarstva financija, koji pruža uvid u stanje svakog ugovora o koncesiji radi provođenja kontrole i nadzora nad svim koncesijama danima na području Republike Hrvatske.

Ministarstvo financija će na temelju iskustva i evaluacije ranijih Godišnjih izvješća o provedenoj politici koncesija unaprijediti sustav evidencije i analize podataka iz Registrara koncesija. Svrha unapređenja sustava evidencije i analize učinkovitosti izvještavanja o politici koncesija je jačanje svijesti svih dionika sustava koncesioniranja o aktivnostima usmjerenih ka jačanju sustava koncesija i postizanju njegove veće efikasnosti.

12. Mjera: Unaprjeđenje efikasnosti sustava, metodologije odobravanja, izvršenja i nadzora javno-privatnog partnerstva

Svrha provedbe ove mjere je kontinuirano unaprjeđenje metodologije nadzora i odobravanja projekata po modelu javno-privatnog partnerstva iz nadležnosti Ministarstva financija. Također, ova mjera se provodi u cilju nadzora i utvrđivanja mogućnosti zaduženja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sukladno Zakonu o proračunu, utvrđivanja potencijala za ostvarenje projekta po modelu javno-privatnog partnerstva te analize i usporedbe isplativosti ugovaranja ovakvih projekata po modelu javno-privatnog partnerstva.

13. Mjera: Podizanje razine finansijske pismenosti

Svrha ove mjere je poboljšanje finansijskih znanja i vještina, podizanje razine znanja, vještina, samosvijesti te stjecanje navika pametnog odlučivanja u području financija, planiranje osobnih i obiteljskih financija pojedinca, odgovorno donošenje odluka, podizanje znanja o temeljnim ekonomskim i finansijskim pojmovima, provedba finansijskog obrazovanja digitalnim putem.

Provodi se radi globalizacije tržišta finansijskih proizvoda i usluga u uvjetima sve većeg razvoja digitalizacije, sve složenijih finansijskih proizvoda i usluge te neravnoteža snaga, odnosno nejednakosti dostupnih informacija i resursa koje posjeduju pružatelji finansijskih proizvoda i usluga s jedne strane te korisnika tih istih finansijskih proizvoda i usluga s druge strane.

Dobro osmišljenim i provedenim programom finansijskog obrazovanja smanjuje se navedena neravnoteža te se podiže razina finansijske pismenosti u društvu, a čime se doprinosi boljem upravljanju i raspolaganju osobnim financijama, što omogućuje postizanje osobne koristi pojedinca, ali posljedično i koristi društva u cjelini.

14. Mjera: Unaprjeđenje analize poslovanja trgovačkih društava i pravnih osoba koje čine državnu imovinu

Cilj ove mjere je unapređenje izvještavanja o poslovanju trgovačkih društava i pravnih osoba koje čine državnu imovinu. Temeljem Upute za izradu i dostavu planova i izvješća o poslovanju trgovačkih društava i pravnih osoba koje čine državnu imovinu i Odluke o izmjenama odluke o utvrđivanju popisa subjekata izvještavanja prema Ministarstvu financija i Centru za restrukturiranje i prodaju, kontinuirano se prikupljaju podaci, finansijski izvještaji, godišnji i srednjoročni planovi poslovanja u svrhu dogradnje baze podataka o poslovanju trgovačkih društava i pravnih osoba koje čine državnu imovinu, izrade sveobuhvatnijih izvješća o poslovanju odabranih trgovačkih društava i pravnih osoba koje čine državnu imovnu te provedbe dubinskih analiza usmjerenih na pojedini segment poslovanja ili pojedino trgovačko društvo/pravnu osobu koja čini državnu imovinu za potrebe vlasnika prilikom donošenja odluka o restrukturiranju, dokapitalizaciji, prodaji i pronalasku strateškog partnera.

U svrhu praćenja fiskalnog učinka na državni proračun trgovačkih društava u državnom vlasništvu prikupljaju se i podaci o procjeni ostvarene dobiti i uplata sredstava s osnove dobiti u državni proračun Republike Hrvatske trgovačkih društava u državnom vlasništvu.

U navedenom razdoblju 2021.-2024. planirano je povećanje broja podataka u bazi podataka, broja podataka u izvještajima i broj provedenih dubinskih analiza koje će doprinijeti kvalitativnom i kvantitativnom unapređenju analize poslovanja trgovačkih društava i pravnih osoba koje čine državnu imovinu.

15. Mjera: Jačanje finansijskog i proračunskog nadzora

Ova mjera odnosi se na provođenje sljedećih nadzora:

- nadzor zakonitog korištenja proračunskih sredstava te potpune i učinkovite naplate prihoda iz nadležnosti proračunskih korisnika i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
- finansijski nadzor rokova ispunjenja novčanih obveza između poduzetnika i između poduzetnika i osoba javnog prava te
- nadzor finansijskog poslovanja, računovodstvenih poslova i predaje finansijskih izvještaja neprofitnih organizacija.

Provodenje nadzora zakonitog i namjenskog korištenja proračunskih sredstava te potpune i učinkovite naplate prihoda iz nadležnosti proračunskih korisnika i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u cilju učinkovitog i zakonitog upravljanja javnim financijama doprinosi osiguranju i održavanju fiskalne discipline, transparentnosti te srednjoročnoj i dugoročnoj održivosti javnih financija. Prioriteti obavljanja nadzora imat će zahtjevi nadležnih državnih odvjetništava i Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta te se s tim u vezi nameće obveza intenziviranja suradnje s ovim tijelima s obzirom na udio utvrđenih radnji u kojima postoji sumnja na kazneno djelo te slučajeve utvrđenih koruptivnih radnji na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u provedenim nadzorima.

Provodenje finansijskog nadzora rokova ispunjenja novčanih obveza između poduzetnika te između poduzetnika i osoba javnog prava, izravno će utjecati na pravovremeno plaćanje dospjelih neplaćenih obveza u cilju povećanja likvidnosti u finansijskom sustavu, a korištenjem propisanih mehanizama kojima se nalaže ispunjenje dospjelih neplaćenih obveza u propisanom roku, postiže se veća dodana vrijednost u odnosu na pokretanje prekršajnog postupka i izricanje novčanih kazni.

Uspostavom zakonodavnog okvira kojim se uređuje finansijsko poslovanje neprofitnih organizacija, javna objava njihovih finansijskih izvještaja, javna objava revizije godišnjih finansijskih izvještaja utjecat će na povećanje transparentnosti, a nadzor i vanjska revizija na poboljšanje zakonitosti poslovanja neprofitnog sektora te učinkovito upravljanje javnim financijama, ali i finansijskim sredstvima iz drugih izvora s obzirom da se nadzor neprofitnog sektora obavlja po svim izvorima financiranja. Povećanje broja nadzora neprofitnog sektora (preko 50 000 potencijalnih subjekata nadzora) imat će učinak na jačanje finansijske discipline u ovome području, na što je u svojim misijama ukazivao MONEYVAL, ali i druge institucije EU s obzirom da neprofitni sektor ostvaruje značajne prihode koji su 2019. godini iznosili 13.439.172.171 kn, od čega prihodi iz javnih izvora iznose 4.036.791.989 kn.

16. Mjera: Nadzor finansijskih institucija

Ova mjera se odnosi na provodenje nadzora Finansijske agencije u provedbi ovre na novčanim sredstvima i nadzora poslovnih subjekata u uvjetima blokade računa u cilju jačanja finansijske discipline u primjeni zakona.

17. Mjera: Izgradnja, opremanje i održavanje graničnih prijelaza

Izgradnja, opremanje i održavanje graničnih prijelaza provodi se u svrhu osiguranja optimalnih uvjeta za rad graničnih službi carine i policije u obavljanju kontrole prometa putnika i roba granicom Republike Hrvatske odnosno vanjskom granicom Europske unije.

Uređenje graničnih prijelaza prioritetno je radi uspostavljanja određenih standarda Schengena. Održavanje se sastoji od redovnog i investicijskog. Odnosi se na uređenje postojeće infrastrukture i uvođenje novih tehnologija, a obavlja se i osnovom zakonske obvezе vlasnika nekretnine. Provodi se radi podizanja razine funkcionalnosti i opremljenosti graničnih prijelaza.

Sve aktivnosti iz predmetne mjere provode se u cilju učinkovitog funkcioniranja sustava graničnih prijelaza odnosno neometanog i neprekidnog cjelodnevног rada graničnih službi.

18. Mjera: Funkcionalna i održiva lokalna samouprava

Cilj reforme funkcionalne i održive lokalne uprave je uspostaviti visokokvalitetan i učinkovit sustav lokalne i regionalne vlasti poticanjem funkcionalne i stvarne integracije jedinica lokalne uprave. Stoga će se izmijenjenim zakonodavnim okvirom i mehanizmom finansijske potpore potaknuti funkcionalno i stvarno spajanje JLS-a. Tako će funkcionalno spojeni JLS-i zadržati ista sredstva iz proračuna koja su im bila na raspolaganju prije spajanja, tijekom razdoblja od najmanje dvije godine, a poticaji će pokriti i jednokratne troškove spajanja te će se osigurati i dodatna sredstva temeljena na postignutim uštedama u narednih pet godina. Uz to, poticaji za stvarna spajanja JLS-a uključivat će jednokratne kapitalne transfere, tijekom pet godina koje će JLS-i koristiti namjenski za infrastrukturne projekte.

Odlukom Vlade Republike Hrvatske propisat će se kriteriji i visina poticaja, uz veće fiskalne poticaje za stvarna spajanja, dok će poticaji za funkcionalna spajanja ovisiti o broju i vrsti funkcija koje su predviđene za spajanje. Nakon donošenja Odluke Vlade Republike Hrvatske u Narodnim novinama objavit će se javni poziv JLS-ima za iskaz interesa za dobrovoljno funkcionalno odnosno stvarno spajanje.

3.2. Pregled mjera u nadležnosti Porezne uprave, Ministarstva financija

19. Mjera: Mjerenje radne učinkovitosti

Svrha provedbene mjere je pravodobno i učinkovito prikupljanje poreznih i drugih javnih prihoda, čemu će pridonijeti izrađen i implementiran sustav ocjenjivanja, napredovanja i nagradivanja službenika, koji će omogućiti provedbu godišnje procjene radne učinkovitosti službenika Porezne uprave, što će se izvoditi kroz aplikaciju za mjerenje radne učinkovitosti prema zakonskom kriteriju za godišnje ocjenjivanje.

20. Mjera: Smanjenje stope poreza na dohodak

21. Mjera: Smanjenje stope poreza na dobit s 12% na 10% za obveznike s godišnjim prihodom do 7,5 milijuna kn

Programom Vlade Republike Hrvatske za mandat 2016.-2020., između ostalog, utvrđeni su ciljevi koji se odnose na porezni sustav i cjelovitu poreznu reformu. Na temelju sveobuhvatne analize poreznog sustava provedene 2016. postavljeni su ciljevi porezne reforme: smanjenje ukupnog poreznog opterećenja, postizanje jednostavnog i socijalno pravednijeg poreznog sustava, ostvarenje administrativnog rasterećenja te uvodenje instituta veće pravne sigurnosti za porezne obveznike.

Nadalje, Program Vlade Republike Hrvatske 2020.-2024. sveobuhvatan je prikaz prioritetnih područja, mjera i aktivnosti kojima će se u okviru ovlasti postići socijalna sigurnost, perspektivna budućnost, ekonomska suverenost, osnažena državnost i globalna prepoznatljivost.

Jedan od postavljenih ciljeva Programa Vlade Republike Hrvatske je gospodarski oporavak. Mjere koje su već poduzete kako bi se ostvarili ciljevi su sljedeće: smanjene su stope poreza na dohodak s 12% na 10%, s 24% na 20% odnosno s 36% na 30%, a također je smanjena stopa poreza na dobit s 12% na 10% za tvrtke s godišnjim prihodom do 7,5 milijuna kuna.

Navedeno će utjecati na dodatno rasterećenje obveznika poreza na dohodak, porezno će se rasteretiti rad i poduzetništvo kako bi se povećao raspoloživi dohodak te kako bi se smanjila porezna evazija.

Procjenjuje se da će navedene promjene u porezu na dohodak rezultirati smanjenjem prihoda u proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave s osnove poreza na dohodak u ukupnom iznosu od 1,99 milijardi kuna, od čega se procjenjuje da se 1,67 milijardi kuna odnosi na smanjenje stope s 36% na 30%, smanjenje stope s 24% na 20% te smanjenje stope s 12% na 10% i to za dohodak ostvaren s osnove nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti i drugog dohotka.

Usvojenim izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit, očekuje se dodatno porezno rasterećenje u cilju poticaja gospodarstvu općenito, a posebno malih i srednjih poreznih obveznika. S obzirom na navedeno od 2021. godine veći broj poreznih obveznika prilikom utvrđivanja godišnje porezne obveze koristit će poreznu stopu od 10%, a ne od 12% čime će se obuhvatiti 93% svih poduzetnika te se očekuje kako će zbog toga prihodi s osnove poreza na dobit biti manji za 125 milijuna kuna.

U narednom razdoblju nastavit će se s dalnjim pojednostavljenjem poreznog sustava, povećanjem njegove pravednosti proširivanjem poreznih osnovica i smanjivanjem ukupnog poreznog opterećenja poduzetnika i građana. Također, napominjemo da je u Programu Vlade Republike Hrvatske do 2024. godine planirano snižavanje stope PDV-a na 13% za svu hranu te ukidanje poreza na promet nekretnina.

22. Mjera: Djelotvorno upravljanje ljudskim potencijalima

Svrha ove mjere je pravodobno i učinkovito prikupljanje poreznih i drugih javnih prihoda, čemu će pridonijeti provedba Plana stručnog osposobljavanja, koja se odvija kontinuirano na godišnjoj razini.

23. Mjera: Jačanje administrativnih i IT kapaciteta u području poreznog nadzora i borbe protiv utaje poreza

Svrha provedbene mjere je:

- unaprjeđenje i podrška pružanju usluga službenicima Porezne uprave putem Help Desk-a
- unaprjeđenje usluga i olakšavanje pristupa uslugama Porezne uprave za porezne obveznike
- unaprjeđenje i podrška nadzornih aktivnosti za borbu protiv utaje poreza
- unaprjeđenje i podrška aktivnostima provjere i neizravnog nadzora službenicima ispostave
- unaprjeđenje i podrška naplatnim i ovršnim aktivnostima

24. Mjera: Digitalna transformacija Porezne uprave

Svrha provedbe ove mjere je modernizacija Informacijskog sustava Porezne uprave s ciljem uspostave dugoročno održivog informacijskog sustava s oformljenim upravljačkim okvirom koji će pružiti cjelovitu ICT potporu procesu digitalizacije poslovanja te osigurati mehanizme za strateško upravljanje promjenama.

25. Mjera: Implementacija sustava bezgotovinskog plaćanja u gospodarstvu putem eRačuna s integriranim e-archivom i aktivnim poreznim knjigovodstvom – Fiskalizacija 2.0

Svrha provedbe ove mjere je uspostava sustava za registraciju bezgotovinskih eRačuna u Poreznoj upravi na jedinstvenom mjestu.

26. Mjera: Razvoj i unapređenje elektroničke komunikacije u ovršnom postupku

Razvoj elektroničke komunikacije s poreznim obveznicima u ovršnom postupku pridonijet će boljoj obaviještenosti dužnika o njihovim obvezama i utjecati na prevenciju nastanka dugovanja te ubrzavanju procesa ovrhe i smanjenju troškova. Navedeno će također dovesti do ujednačenog i pravilnog postupanja Porezne uprave u ovršnom postupku.

Automatizacijom izdavanja mjera naplate duga i dalnjim razvojem elektroničke komunikacije s poreznim obveznicima omogućiće se poboljšanje naplate poreznog duga te povećanje učinkovitosti rada službenika Porezne uprave.

Ključne točke ostvarenja mjere su:

- početak slanja automatizirane opomene u korisnički pretinac
- početak slanja automatiziranog rješenja o ovrsi na novčanim sredstvima u korisnički pretinac
- početak slanja automatiziranog podsjetnika o dospijeću obveze u korisnički pretinac.

Provedbom navedenih mjeri ubrzat će se i pojednostaviti postupanje Porezne uprave u procesima dobrovoljne i prisilne naplate javnih prihoda, te će se time pridonijeti modernizaciji državne uprave.

27. Mjera: eTestiranje kandidata

Svrha provedbe ove mjere je transparentnost u procesu prijama kandidata u državnu službu, čemu će pridonijeti aplikacija za obradu prijava kandidata, koja će omogućiti najveći udio online prijava, skraćivanje procesa obrade prijava kandidata i skraćivanje procesa testiranja kandidata.

3.3. Pregled mjera u nadležnosti Carinske uprave, Ministarstva financija

28. Mjera: Daljnji razvoj funkcionalne IT infrastrukture, opreme te unaprjeđenje funkcionalnosti informacijskih sustava u Carinskoj upravi

U okviru ostvarenja Prioriteta 4. – Osnažena državnost, Cilja 4.2. - Ravnomjeran regionalni razvoj i decentralizacija predviđeno je razvijanje daljnje digitalizacije javne uprave kako bi se povećao doprinos razvoju gospodarstva, dostupnosti građanima na jednostavniji i najmanje moguće administrativan način, svih usluga, a ujedno osnažilo opću podršku u transparentnom, ujednačenom i pojednostavljenom provođenju propisanih carinskih i trošarinskih procedura.

Brzina provedbe carinskih i trošarinskih procedura uvelike je ovisna o dostupnosti carinskih nacionalnih informatičkih sustava i razini digitalizacije poslovnih procesa jer se na taj način ubrzavaju međunarodni tijekovi legalne trgovine i omogućuje domaćem gospodarstvu konkurentnost na tržištu.

S obzirom na to da se u prosjeku tijekom jedne sekunde u državama članicama EU obradi oko 27 carinskih deklaracija, te da gospodarstvenici u gotovo stopostotnom obliku poslovanja s carinskim službama, koriste elektroničko poslovanje, evidentno je kako stalno ulaganje u digitalizaciju carinskih usluga i omogućavanje preduvjeta za interoperabilnost i interkonektivnost nacionalnih informatičkih sustava podrazumijeva prioritetno područje ulaganja i razvoja sukladno planiranom nacionalnom finansijskom okviru i strategijskim korištenjem finansijskih instrumenata EU i drugih izvora financiranja.

Razvoj i kasnije redovno održavanje informacijskog sustava Carinske uprave vezan je uz više aspekata carinskog poslovanja gdje integracije poslovnih procesa pomoću informatičke podrške određuju smjer dalnjeg razvoja, obujam rasta te opseg i redovitost održavanja informacijskog sustava.

29. Mjera: Unaprjeđenje učinkovitosti Carinske uprave te standardizacija provedbe carinskih, trošarinskih i ostalih poslovnih procesa

30. Mjera: Upravljanje provedbom ciljanih carinskih operativnih aktivnosti u cilju zaštite finansijskih interesa i zaštite i sigurnosti tržišta i društva

Kontinuirano osiguravati učinkovito funkcioniranje nacionalnog, a ujedno i unutarnjeg tržišta Europske unije provodeći zajedničke carinske, trgovinske i poljoprivredne politike kao i učinkovit nadzor nad vanjskim granicama Europske unije strateška je odrednica svih carinskih uprava i država članica Europske unije.

Uloga Carinske uprave nije samo zaštita finansijskih interesa s aspekta pozitivnog prikupljanja prihoda, već je ta uloga sve više izraženija u ostvarenju sigurnosnog aspekta djelovanja u cilju zaštite tržišta i društva, zaštite zdravlja ljudi, prirode i okoliša kao i učinkovitog nadzora roba na vanjskoj

granici Europske unije u cilju sprječavanja, suzbijanja i otkrivanja mogućih sigurnosnih prijetnji uključujući porezne evazije, organizirani kriminalitet, terorizam, utaju poreza i carina, pranje novca i sl.

Dalnjim jačanjem i ulaganjem u nacionalne carinske operativne sposobnosti (infrastrukturne, administrativne i tehničke) u provedbi mjera carinskog nadzora na vanjskoj granici Europske unije kao i na unutarnjem carinskom području će se doprinositi višoj razini unutarnje sigurnosti, a time i osiguranju preduvjeta za stabilan i siguran gospodarski razvoj.

Ostvarenjem fiskalne i sigurnosne uloge carinske službe doprinijet će se stabilnosti javnih prihoda, unaprjeđenju provedbe carinskog nadzora u cilju smanjenja izbjegavanja mjera carinskog nadzora, jačanja stabilnosti i sigurnosti vanjske granice Europske unije, što indirektno doprinosi i ostvarenju Cilja 2.1. - Gospodarski oporavak i poslovno okruženje, Prioriteta 2. – Perspektivna budućnost, Programa Vlade Republike Hrvatske 2020. - 2024.

31. Mjera: Unaprjeđenje kvalitete partnerskih odnosa s gospodarstvom

Pružanje kvalitetne podrške gospodarskim subjektima u provođenju carinskih i trošarinskih procedura eliminirat će nepotrebno administriranje i moguće nenamjerne nedostatke u primjeni pravila kod provođenja carinskih i trošarinskih procedura, a ujedno će dodatno doprinijeti uštedama poslovnih subjekata.

Dijeljenjem i upravljanjem znanja i informacija sa svim zainteresiranim dionicima doprinijet će se i dobivanjem povratnih informacija o razini i kvaliteti uspješnosti rada Carinske uprave kao i razini ujednačenosti primjene proceduralnih pravila, ali i omogućiti stvaranje preduvjeta za poboljšanje i okvir za unaprjeđenje modeliranja regulatornog okvira za ispunjenje obveza. Poticanje na širu primjenu instituta pojednostavljenja poslovanja kao i kontinuirana ravnoteža između provođenja carinskih kontrola i ubrzanja kretanja robe, pridonijet će olakšanju zakonite trgovine, pojednostavljenju i administrativnom smanjenju opterećenja gospodarstva, čime se doprinosi ostvarenju Cilja 2.1. Gospodarski oporavak i poslovno okruženje, Prioriteta 2. - Perspektivna budućnost, Programa Vlade Republike Hrvatske 2020.-2024.